

सं.फौ.ख.क्र. ५०३/२०२२

सरकार वि. संजय खरबळकर

MHWS070009502022

दाखल दिनांक : ०२/०४/२०२२

नोंदणी दिनांक : ०२/०४/२०२२

न्यायनिर्णय दिनांक : १२/०६/२०२६

कालावधी : ०४वर्ष ०१म. १०दि.

कारंजा येथील प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी, यांचे न्यायालयात

(पिठासीन अधिकारी : पी. डी. देवरे)

न्यायनिर्णय

(दिनांक १२ जून २०२६ ला घोषित)

सं.फौ ख.क्र. ५०३/२०२२

निशाणी क्र.२२

भाग - अ

	प्रथम खबर अहवाल/ गुन्हा व पोलीस ठाणे तपशील
अभियोगपक्ष	महाराष्ट्र शासन द्वारा निरीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क वाशिम. गु.र.न.२०/२०२२
अभियोगपक्षाचे मा. विधीज्ञ	सहा. सरकारी अभियोक्ता - श्री. एन. डब्ल्यु. सबरदंडे.

आरोपी	संजय गणपत खरबळकर वय : ४९ वर्ष, व्यवसाय: शेती रा. धनज खुर्द, ता. कारंजा, जि. वाशिम
आरोपीचे मा. विधीज्ञ	श्री. वाहिद शेख

भाग 'ब'

गुन्ह्याचा दिनांक	१६/०३/२०२२
प्रथम खबर अहवाल दिनांक	१६/०३/२०२२
दोषारोपपत्र दिनांक	०२/०४/२०२२
गुन्ह्याचा सारांश निश्चित केल्याचा दिनांक	०५/०४/२०२४
पुरावा सुरु झाल्याचा दिनांक	२२/०८/२०२४
न्यायनिर्णयास राखीव ठेवल्याचा दिनांक	लागू नाही
न्यायनिर्णय घोषित केल्याचा दिनांक	१२/०६/२०२६
शिक्षा दिल्याचा दिनांक, असल्यास	लागू नाही

आरोपीची माहिती

आरोपी क्रमांक	आरोपीचे नाव	अटक केल्याचा दिनांक	जामीनावर सुटल्याचा दिनांक	दोषारोप कलम	निर्दोषमुक्त / शिक्षा	दिलेली शिक्षा	फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम ४२८ नुसार खटल्याकामी आरोपीचा
------------------	----------------	---------------------------	------------------------------	----------------	--------------------------	------------------	--

							असलेला न्यायाधीन बंदी कालावधी
१.	संजय गणपतराव खरबळकर	कलम ४१(१) नुसार समजपत्र देण्यात आले	-	कलम ६५ (ई) महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा	निर्दोष	निरंक	निरंक

न्यायनिर्णय

(दिनांक १२ जून २०२६ ला घोषित)

१. आरोपीविरुद्ध महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा कलम ६५ (ई) अन्वये खटला चालविण्यात आला.

अभियोगपक्षाचे वाद प्रकरण थोडक्यात खालीलप्रमाणे -

२. दिनांक १६/०३/२०२२ रोजी फिर्यादी रंजित नागोराव आडे, सहाय्यक दुय्यम निरीक्षक राज्य उत्पादन शुल्क, वाशिम यांनी फिर्याद दिली की, मौजे धनज बु., ता. कारंजा, जि. वाशिम येथील एक ईसम नामे संजय गणपतराव खरबळकर हा त्याचे राहत्या घरी अवैधरित्या विनापरवाना देशी दारूचा साठा स्वतःजवळ बाळगुन त्याची विक्री करण्याचा चोरटा व्यवसाय करतो अशा मिळालेल्या खात्रीलायक माहितीवरून ते दोन पंचासह शासकीय वाहनाने बातमीतील ठिकाणी कारवाईसाठी गेले असता त्यांना आरोपी त्याच्या ताब्यात देशी दारू टॅगोपंच संत्राच्या १८० मिली

क्षमतेच्या २५ सिलबंद बाटल्या, एकुण किंमत रुपये १५००/- चा मुद्देमाल विक्रीसाठी बाळगतांना मिळून आला. फिर्यादी यांनी मुद्देमाल पंचासमक्ष जप्त करून त्याचा जप्ती पंचनामा केला. पंचनामा करताना त्या बाटल्यांमधून रासायनिक तपासणीकरीता रितसर नमुना घेण्यात आला.

३. सदर फिर्यादीवरून आरोपीविरुद्ध राज्य उत्पादन शुल्क कार्यालय, वाशिम येथे गु.र.क्र. २०/२०२२ महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा कलम ६५ (ई) प्रमाणे गुन्हा नोंदविण्यात आला. गुन्ह्याचा तपास शेख तहिर शेख बशीरोद्दीन, निरीक्षक राज्य उत्पादन शुल्क यांनी केला. तपासाअंती पुरावा मिळून आल्याने त्यांनी महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा कलम ६५ (ई) अन्वये आरोपीविरुद्ध न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल केले.

४. माझे पुर्वपिठासीन अधिकारी यांनी आरोपीविरुद्ध निशाणी क्र. १० वर महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा कलम ६५ (ई) करिता गुन्ह्याचा सारांश नोंदविला. आरोपीने गुन्हा कबुल नसल्याचे सांगितले व वाद प्रकरणाची गुणदोषांवर संपरीक्षा व्हावी अशी मागणी केली.

५. आरोपीवरील आरोप शाबित करण्यासाठी अभियोगपक्षाने न्यायनिर्णयाच्या भाग-क मधील साक्षीदारांची साक्ष नोंदविली.

६. अभियोगपक्षातर्फे आरोपीविरुद्ध गुन्हा सिध्द होईल अशी कोणतीही परिस्थिती अभिलेखावर आली नाही. त्यामुळे फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम ३१३(१)(ब) अन्वये आरोपीचे निवेदन नोंदविले नाही.

७. मी अभियोगपक्षाकरीता मा. सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता श्री. एन. डब्ल्यु. सबरदंडे यांचा व आरोपी करीता मा. विधीज्ञ श्री. वाहिद शेख यांचा युक्तिवाद ऐकला.

८. अभियोगपक्षाचा साक्षीपुरावा व बचाव पक्षाच्या वतीने करण्यात आलेले

युक्तीवाद ऐकल्यानंतर खालील मुद्दे माझे निर्णयाकरीता येतात. त्यावरील निष्कर्ष कारणांसह मी खालील प्रमाणे देत आहे.

अ.क्र	मुद्दे	निष्कर्ष
१.	अभियोगपक्ष असे सिध्द करतो काय की, दिनांक १६/०३/२०२२ रोजी १५.०० वाजताच्या दरम्यान धनज बु., ता. कारंजा, जि. वाशिम येथे आरोपीच्या ताब्यात विनापरवाना बेकायदेशीररित्या देशी दारू टॅगोपंच संत्रा कंपनीच्या १८० मिली क्षमतेच्या २५ सिलबंद बाटल्या मिळून आल्या व आरोपीने महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा कलम ६५(ई) नुसार गुन्हा केला?	नाही.
२.	आदेश काय?	आरोपीस निर्दोष मुक्त करण्यात आले.

!! का र ण मी मां सा !!

मुद्दा क्र. १ बाबत:-

९. आरोपीविरुध्द निर्धारित केलेला गुन्ह्याचा सारांश सिध्द करण्याकरीता अभियोगपक्षाने दोन पंच साक्षीदारांस तपासले.

१०. अभियोगपक्षाचे सा.क्र.१ भाऊराव वासुदेव टेकाडे व सा. क्र. ०२ अतुल उर्फ विलास घडलिंग, घटनास्थळ व जप्ती पंचनाम्याचे पंच यांच्या पुराव्यात असे आले आहे की, दिनांक १६/०३/२०२२ रोजी राज्य उत्पादन शुल्क अधिकारी यांनी धनज खुर्द, ता. कारंजा येथे त्यांच्यासमक्ष दारुबंदी गुन्ह्याकामी कोणताही छापा टाकला नव्हता. तेथे राज्य उत्पादन शुल्क अधिकारी यांनी त्यांचेसमक्ष आरोपीच्या ताब्यातून टॅगो संत्रा दारू जप्त केली नाही. तसेच दारू जप्तीचा व घटनास्थळचा एकत्रित पंचनामा

केला नाही. सदर साक्षीदार अभियोगपक्षास सहकार्य करत नसल्यामुळे मा.सहा. सरकारी अभियोक्ता यांनी त्यांना उलटतपासासारखे सूचक प्रश्न विचारले. परंतु सदर साक्षीदारांनी अभियोगपक्षास कोणतेही सहकार्य केले नाही.

११. वेळोवेळी संधी देवूनही संबंधीत राज्य उत्पादन शुल्क कार्यालय इतर साक्षीदारांना साक्षीकामी हजर ठेवू शकले नाही. त्यामुळे नि. क्र. ०१ वरील आदेशाने अभियोगपक्षाचा पुरावा बंद करण्यात आला.

१२. अभियोगपक्षाच्या पुराव्यावरून असे निष्पन्न होते की, आरोपीवर ठेवण्यात आलेल्या आरोपाचा सारांश सिध्द करण्यासाठी अभियोगपक्षाने घटनास्थळ व जप्ती पंच यांची साक्ष नोंदवलेली आहे. घटनास्थळ व जप्ती सिध्द करण्यासाठी जप्ती पंचनाम्याचे पंच साक्षीदार तपासलेले असले तरी सदर त्रयस्थ पंच साक्षीदारांनी त्यांचेसमक्ष दारुबंदी गुन्ह्याकामी छापा टाकून घटनास्थळ व जप्तीचे पंचनामे केल्याचे व जप्त मुद्देमालातून रासायनिक विश्लेषणासाठी नमुना घेतल्याचे अभियोगपक्षाचे कथन नाकारलेले आहे. त्यामुळे घटनास्थळ व जप्ती पंचनामा संशयापलिकडे शाबित होत नाही. सदर प्रकरणात न्यायवैद्यक प्रयोगशाळेकडील अहवाल अभिलेखावर दाखल असला तरी रासायनिक विश्लेषणासाठी नमुना घेवून जाणारे संबंधित कर्मचाऱ्याची साक्ष नोंदवण्यात आलेली नाही. एकंदर अभिलेखावरील उपलब्ध तोंडी व कागदोपत्री पुराव्याचे अवलोकन केले असता अभियोगपक्षाने आरोपीवर ठेवण्यात आलेल्या आरोपाचा सारांश सक्षम व परिपोषक साक्षीपुराव्यानिशी सिध्द केला नाही असे या न्यायालयाचे स्पष्ट मत आहे.

१३. वरील विवेचनावरून या न्यायालयाचे असे मत आहे की, अभियोगपक्षाने आरोपीविरुद्ध संशयाच्या पलिकडे जावून गुन्हा शाबित केलेला नाही. अर्थातच संशयाचा फायदा हा नेहमीच आरोपीला मिळत असतो. म्हणून मुद्दा क्रमांक ०१ चे उत्तर नकारार्थी नोंदविण्यात येते.

मुद्दा क्र. २ करिता -

१४. अभियोगपक्ष आरोपीविरुद्ध असलेला गुन्ह्याचा सारांश महत्वाच्या पंच साक्षीदारांनी अभियोगपक्षास सहकार्य न केल्यामुळे सबळ पुराव्याअभावी सिध्द करू शकला नाही. त्यामुळे आरोपी संशयाचा फायदा मिळणेस पात्र आहे. जोपर्यंत आरोपीविरुद्ध आरोप सिध्द होत नाही तोपर्यंत कायदा आरोपीस निरपराध समजतो. आरोपीचा तो संविधानात्मक हक्कही आहे. करिता आरोपी सदर गुन्ह्यातून मुक्त होण्यास पात्र आहे.

१५. सदर प्रकरणात जप्त मुद्देमाल देशी दारु टॅगो संत्राच्या २५ सिलबंद बाटल्या १८० मि.ली. प्रत्येकी यांच्यापैकी एक बाटली प्रयोगशाळा नमुन्याकामी पाठविल्याचे दोषारोपपत्रात नमुद आहे. त्यामुळे उर्वरित २४ सिलबंद बाटल्या १८० मि.ली. प्रत्येकी यांचा अपिल कालावधीनंतर नियमाप्रमाणे नाश करण्याबाबत आदेश करणे न्यायोचित ठरेल.

१६. आरोपीने फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम ४३७ अ (१) चे पुर्ततेकामी जामीन दिलेला आहे. सबब मी मुद्दा क्र.०१ चा निष्कर्ष नकारार्थी देऊन मुद्दा क्र.०२ करिता खालील आदेश पारित करित आहे.

आ दे श

१. फौजदारी प्रक्रिया संहितेचे कलम २५५(१) अन्वये आरोपी संजय गणपत खरबळकर यांची महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा, १९४९ चे कलम ६५(ई) अन्वये शिक्षेस पात्र असलेल्या गुन्ह्यातून निर्दोष मुक्तता करण्यात येते.
२. आरोपीचे पूर्वीचे जामीन बंधपत्र रद्द करण्यात येत आहे.
३. सदर प्रकरणातील जप्त मुद्देमाल देशी दारु बॉबी संत्राच्या एकूण २४ सिलबंद बाटल्या १८० मि.ली. प्रत्येकी यांचा अपिल कालावधीनंतर नियमाप्रमाणे नाश करण्यात याव्या.

४. आरोपीने फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम ४३७-अ चे पुर्ततेकामी दाखल केलेले जामीन बंधपत्र खटल्याच्या न्यायनिर्णयापासून पुढील सहा महिन्यांच्या कालावधीसाठी अस्तित्वात राहिल.

(न्यायनिर्णय खुल्या न्यायालयात जाहीर करण्यात आला.)

दिनांक: १२/०६/२०२६

(पी. डी. देवरे)
न्यायदंडाधिकारी प्रथम श्रेणी,
कारंजा (लाड)

भाग 'क'

अ. अभियोग पक्षाचे साक्षीदार

साक्षीदार	साक्षीदाराचे नांव	पुराव्याचे स्वरूप	निशाणी
०१	भाऊराव वासुदेव टेकाडे	घटनास्थळ व जप्ती पंचनाम्याचे व रासायनिक विश्लेषणासाठी नमुना घेतल्याचे पंच साक्षीदार	१६
०२	अतुल उर्फ विलास लक्ष्मण घडलिंग	घटनास्थळ व जप्ती पंचनाम्याचे व रासायनिक विश्लेषणासाठी नमुना घेतल्याचे पंच साक्षीदार	१८

ब. बचाव पक्षाचे साक्षीदार

साक्षीदार	साक्षीदाराचे नांव	पुराव्याचे स्वरूप	निशाणी
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक

क. न्यायालयाचे साक्षीदार

साक्षीदार	साक्षीदाराचे नांव	पुराव्याचे स्वरूप	निशाणी
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक

अ. अभियोग पक्षाचे निशाणी यादी

अनु.क्र.	नि.क्र.	वर्णन
१.	निरंक	निरंक

ब. बचाव पक्षाची निशाणी यादी

अ.क्र.	निशाणी क्रमांक	वर्णन
१	निरंक	निरंक

क. न्यायालयाचे निशाणी यादी

अनु.क्र.	नि.क्र.	वर्णन
१.	०१	दोषारोपपत्र
२.	०२	वकिलपत्र
३.	१०	गुन्हयाचा सारांश व आरोपीचे निवेदन

ड. वस्तु/ मुद्देमाल यादी

अनु.क्र.	वस्तु/ मुद्देमाल क्रमांक	वर्णन
१.	२०/२०२२	देशी दारु टॅगो संत्राच्या १८० मिलीच्या २५ सिलबंद बाटल्या

दिनांक: १२/०६/२०२६

(पी. डी. देवरे)
न्यायदंडाधिकारी प्रथम श्रेणी,
कारंजा (लाड)

सं.फौ.ख.क्र. ५०३/२०२२
सरकार वि. संजय खरबळकर

<u>CERTIFICATE</u>		
I affirm that the contents of this P.D.F. file Judgment is same word to word as per the original Judgment.		
Name of Stenographer	:-	Shivam B. Patange (L.G.)
Court Name	:-	Jt. C.J.J.D. & J.M.F.C., Karanja.
Date of Judgment	:-	12.06.2026.
Judgment signed by P.O.	:-	12.06.2026.
Judgment uploaded on	:-	12.06.2026.